

Motion till riksdagen 2018/19:866

av **Sten Bergheden (M)**

Garanterar den demokratiska tillgången till det offentliga rummet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen när det gäller rätt att avbilda, återge och sprida bilder av konstverk och byggnader stadigvarande placerade utomhus och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nuvarande lagstiftning ger allmänheten rätt att skapa, återge och dela bilder av det offentliga rummet. Upphovsrättslagen säger att det är tillåtet att avbilda konstverk som är stadigvarande placerade utomhus på allmän plats. Dessa bilder får spridas utan lov och ersättning, även för kommersiellt bruk såsom vykort. Nuvarande lagstiftning är dock tillkommen innan digitala medier utvecklades, och behöver nu uppdateras för att syftet ska behållas och inte allmänhetens tillgång till det offentliga rummet begränsas.

Högsta domstolen har 4 april 2016 i mål Ö 849-15 slagit fast att det med nuvarande lagstiftning inte är tillåtet att digitalt dela eller sprida bilder av konstverk stadigvarande placerade utomhus. Detta innebär att det demokratiska utrymmet kraftigt begränsas. Den invånare som stolt delar en bild av sitt nya bostadsområde i sociala medier begår under nuvarande lagtolkning ett brott mot upphovsrätten om offentlig utsmyckning i form av ett konstverk som omfattas av upphovsrätt kan ses som del av bildens fokus. Likaså den resebloggare som vill dela bilder av Poseidon på Götaplatsen eller Krönikebrunn i Skara.

Utöver att begränsa tillgången till det offentliga rummet drabbar nuvarande lagutformning även konstnärer, då viljan att investera i konst för stadigvarande placering utomhus kan minska när utformarna av offentliga rum inte vill begränsa tillgången till det offentliga rummet och utsätta allmänheten för risken att dela och sprida bilder i brott mot upphovsrätten. Även alla kommuner, företag, myndigheter och andra som investerar i utsmyckning av offentliga platser drabbas när rätten att avbilda och sprida bilder av miljöerna i till exempel sociala medier begränsas. Inte minst

drabbar detta mindre orter och landsbygd där offentlig konst för stadigvarande placering utomhus är ett av få sätt för lokala konstnärer att etablera sig och synliggöra sina verk och för kommuner och näringsidkare att öka attraktionskraften i den yttre miljön.

Sten Bergheden (M)